

ט"ו כסלו ה'תש"פ 13.12.19

מגזין מס' 556

ערב שבת פרשת וישלח

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

החייק כסנא

אין על מי להסתמך, אין אצל מי להתפנק...

תמליל בעיבוד קל מתוך שיעורי הרב כלב

אם חפצי חיים אנו: בכל פעם שעולה ומתגברת בנפשנו צחנת ה'אויר' העכור המעופש - הרי, ללא שום שיהוי, יש להרגיל עצמנו לעשות מיד בפועל 'משהו' חיובי (אף רק מעשה שגרתית קטנטן) שאינו קשור כלל למצבנו הנפשי... לפחות לחשוב, או לדבר, כנגד רצוננו ונטיית לבנו, אודות איזה ענין אחר שהוא לגמרי מחוץ לתמונת המציאות העכשווית המדכאת...

זהו היסוד והראשית לעבודת האדם הטורח לסגל לעצמו את היכולת - לראות במוחש כיצד "מעט אור מגרש הרבה חושך"!

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 22:00 במושב חמד שבמרכז הארץ. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com.

הכניסה לישוב חמד בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, בכניסה למושב נוסעים ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית – לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר. התכנסות כיבוד ושתייה קלה מ-20:45. לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144.

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן זמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

י"ד כסלו – יום נישואי הרבי מליובאוויטש עם הרבנית חיה מושקא

"את בתי נתתי לאיש. הוא בקי בתלמוד בבלי וירושלמי, יודע פוסקים ראשונים ואחרונים ועוד; בשעה ארבע לפנות בוקר אינו ישן לעולם – או שעדיין לא הלך לישון, או שכבר עמד משנתו..." עוד סיפר המשפיע ר' מאיר שלום בליזינסקי, שנכח במקום בעת החתונה, כי ידי החתן היו עטויות כסיות לבנות, פניו המוארים הפיקו אור גדול וכל תוארו כשל מלאך ה'..."

בהתוועדות שבת י"ד כסלו ה'תשי"ד (1953) כאשר התבטא הרבי מליובאוויטש באוזני קהל החסידים אודות ענינו של יום זה, אמר: יום זה הינו "היום שבו קישרו אותי עמכם ואתכם עמי, וביחד נתייגע להביא את הגאולה האמיתית והשלימה".

ביום י"ד כסלו ה'תרפ"ט (1928) נשא הרבי מליובאוויטש לאשה את בתו של אדמו"ר הריי"צ – הרבנית חיה מושקא.

מסדר הקידושין בחתונה היה הרבי הריי"צ בעצמו שגם ברך בעצמו את ה'שבע ברכות' בקול רם ונעים, במתיקות ובדביקות כה גדולה ומיוחדת, עד שהנוכחים בחופה סיפרו כי מעולם לא שמעו סדר חופה וקידושין שכזה.

עוד סיפרו כי אדמו"ר הריי"צ עבר משולחן לשולחן, נושא מגבת על כתפו כמלצר, חילק משקה לאמירת 'לחיים' ובירך את כל המסובים.

לפני החופה שאל הרב בערל משה שמוטקין את אדמו"ר הריי"צ מה טיבו של חתן זה, והרבי השיבו:

בסיומה של התוועדות י"ד כסלו תשי"ד, יום הנישואין של הרבי מליובאוויטש עם הרבנית, הכריז אחד מזקני החסידים כי מבקשים הם ברכה שהרבי יוליכנו לקראת משיח. וענה הרבי: "על ידי לימוד חסידות, ששייך לא רק ליחידי סגולה, אלא כל אחד צריך לקבוע עתים לזה – יביאו את המשיח..."

הכנה לי"ט כסלו – 'חג הגאולה'

י"ט כסלו הוא יום ההילולא (הסתלקות) של הרב המגיד ממעזריטש – תלמידו, ממשיך דרכו וממלא מקומו של מייסד תורת החסידות הכללית הבעל שם טוב הקדוש. יום זה הינו גם יום הגאולה של תלמידו וממשיך דרכו, רבי שניאור זלמן (המכונה בפי חסידיו אדמו"ר הזקן) בעל ה'תניא' ו'השולחן ערוך'. אדמו"ר הזקן, מייסד חסידות חב"ד, ישב בבית המאסר בפטרבורג, רוסיה, עקב הלשנה של מתנגדי החסידות, ולאחר שכל ההלשנות נחקרו ונמצאו כוזבות, שוחרר מכלאו.

הרבי ישב במאסר חמישים ושלושה ימים (בדיוק כמניין נ"ג פרקי ספרו, ספר ה'תניא'). ביום י"ט בכסלו בשעת המנחה שוחרר מבית הכלא, אך בטעות הוכנס לביתו של יהודי שהיה מהמתנגדים לדרך החסידות. במשך שלוש שעות עינהו ה'מתנגד' בחרפות וגידופים עד שלבסוף בליל כ' כסלו, לאחר חיפושים, מצאוהו שם חסידיו ושחררוהו.

אף שסיבת המאסר היתה הלשנתם השקרית של ה'מתנגדים', בכל זאת לאחר צאתו לחירות, כתב הרבי מיד איגרת לחסידיו הפותחת במילים "קטונתי מכל החסידים". באיגרתו מזהיר הרבי את חסידיו שלא לערב את שמחת השחרור בתחושות נקמה ושמחה לאידם של

ה'מתנגדים'. כי אם להיפך, אדרבה, עליהם "להשפיל רוחם ולבם", ואזי "אולי ייתן ה' בלב אחיהם כמים הפנים לפנים", שהרי רב כחה של לשון רכה לעורר רגשות קירבה ואחווה.

אמרו חז"ל "אין לך עשב מלמטה שאין לו מזל ושוטר מלמעלה שמכה אותו ואומר לו 'גדל!'", לכל דבר וענין בעולם הזה הגשמי ישנו שורש בעולמות עליונים. על כן ראה אדמו"ר הזקן במאסרו ביטוי לקטרוג שמימי על דרכו, וכך גם בגאולתו ראה מתן גושפנקא ורשות מבית דין של מעלה על דרכו ושיטתו הייחודית בחסידות.

לימים, סח אדמו"ר הרש"ב: כיתרון האור הבא מן החושך וכביטוש הזית המוציא שמנו, דוקא בעקבות מאסרו וגאולתו, החלה אצל אדמו"ר הזקן תקופה חדשה של הפצת מעיינות החסידות ביתר שאת וביתר עוז (בכמות ובאיכות). מאמריו 'אחרי פטרבורג' ארוכים שלא בערך למאמריו הקצרים קודם המאסר, ומרובים בהם המשלים, הדוגמאות וההסברים בהרחבת הביאור הפותחים שער לכל אחד ואחד ללמוד ולהבין לפי ערכו עניני אלוקות.

שני ימי 'ראש השנה לחסידות', י"ט ו-כ' בכסלו, נקבעו כימי 'חג הגאולה' לדורי דורות. בימים אלה ובימים הסמוכים להם מתוועדים החסידים בשמחה רבה בניגונים ובהתחזקות בלימוד החסידות ובהליכה בדרכיה. מנהגנו שלא לומר 'תחנון' בימים אלה, וכן לברך איש את רעהו בברכת "חג שמח, לשנה טובה בלימוד החסידות ובדרכי החסידות תכתב ותחתם".

הסיפור השבועי

עקב של מתפלל

כשעבר לבוברויסק יעץ לו רבי ברוך מרדכי לעזוב את מקצוע העגלונות ולעסוק בחקלאות. בעיסוקו החדש ראה הצלחה והתפרנס בשפע. עכשיו התפנה לו זמן רב, ואותו הקדיש ללימוד תורה, בעזרת מורה ששכר. כאשר לא נדרשה נוכחותו במשק, בילה את היום בתפילה באריכות.

יום אחד בא אורח נכבד לבקר בבוברויסק – הגאון וראש הישיבה רבי אביגדור, גיסו של רבי ברוך מרדכי. זו היתה בשורה מרעישה. בעבר ניתק את יחסיו עם רבי ברוך מרדכי, כאשר זה נעשה חסיד. עתה, כשנודע לו שגם גדולי הגאונים של מינסק מיוודים עם רבי ברוך מרדכי, התנחם על הצעד שעשה וביקש ליישר את ההדורים עם גיסו.

רבי ברוך מרדכי נערך לארח את גיסו בכבוד גדול. הוא כינס את טובי העיר, גאוניה ונכבדיה, וארגן משלחת גדולה לקדם את פני האורח. סוכם כי האורח יכובד בנשיאת פלפול באחד מבתי הכנסת החסידיים, בהשתתפות גדולי התורה של בוברויסק.

קהל רב גדש את בית הכנסת לקראת המעמד. כדי שהאורח יוכל לפוש מעמל הדרך ולהתכונן לדרשתו הוכנס לחדר השני, שכונה 'חב'דניצע', ונועד לחסידים המאריכים בתפילה. שם הגיע לאוזניו קול תפילה מרטיטה, שפרטה על נימי נפשו והילכה עליה קסם. הוא הניח שזה אחד החסידים הגדולים, המאריכים בתפילה.

"מיהו החסיד המתפלל?", שאל את גיסו.

"זה זלמן לייב המצליף, שבווילנה היה עגלון", השיב רבי ברוך מרדכי.

ארשת בוז עלתה על פניו של הגאון. "זלמן לייב המצליף הוא המתפלל? נו, הלוא אין הוא יותר מ'עקב' של מתפלל!".

המינוי נהפך לשיחת היום בקהילות היהודיות שסביב העיר בוברויסק שבבלרוס: הגאון רבי ברוך מרדכי איטינגה, 'העילוי משוונציאן', תלמידו בעבר של הגאון מווילנה, שנעשה חסידו של רבי שניאור זלמן מלאדי – נתמנה לרבה של העיר.

שמו של רבי ברוך מרדכי נודע לתהילה בליטא ובסביבותיה. הוא היה בעל כישרונות נדירים וידיעות מופלגות בתורה; בקי בנגלה ובנסתר, ובעל מידות לבביות. לאחר שהצטרף לעדת החסידים היה מעמודי התווך של הקהילה החסידית בווילנה, וגם המתנגדים לחסידות כיבדוהו.

כשעזב את וילנה לטובת נזר הרבנות בבוברויסק הצטרפו אליו כמה עשרות משפחות חסידיות מווילנה. הללו ביקשו להיות בקרבתו גם במחיר עזיבת מקום מגוריהן. בתוכן היה העגלון זלמן לייב, שפונה 'זלמן לייב המצליף'.

זלמן לייב התייתם מאביו בצעירותו. בעקבות זאת הוזנח חינוכו והוא שוטט ברחובות. מלמד חסידי, ר' יעקב שלמה, ריחם עליו והחל להעסיקו כמלווה תלמידים אל ה'חדר' וממנו. כך גדל ליהודי ירא שמים ותם לב, אם כי פשוט ביותר.

פעם אחת שמע כי לדעת אחד הפוסקים יש ללמוד בקריאת 'שניים מקרא ואחד תרגום' גם את פירוש רש"י על הפסוק, ואם הלומד איננו מבין לשון הקודש – ילמד במקום זה את החיבור 'צאינה וראינה' ביידיש, שנועד במקורו לנשים. מאז החל להקפיד לקרוא לצד המקרא והתרגום גם את ה'צאינה וראינה' השבועי.

אף שהיה יהודי פשוט, תפילתו היתה שובת לב. קולו השתפך בערגה ובגעגועים, כבן המתרפק על אביו, ומי שהקשיב לה התמלא הרהורי תשובה.

תלו בו עיניים שואלות וציפו שיבהיר את דבריו.

"זו משנה מפורשת", פירש רבי ברוך מרדכי. "במסכת אבות נאמר: 'עקביא' - העקב, 'בן מהללאל' - של המתפלל, המהלל את הבורא, 'אומר: הסתכל בשלושה דברים ואין אתה בא לידי עבירה. דע מאין באת ולאן אתה הולך, ולפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון'".

רבי ברוך מרדכי הישיר מבט נוקב לעבר גיסו והוסיף ואמר: "אלה דברי המשנה: כשתדע מאין באת - לא תהיה גס רוח; וכשתדע לאן אתה הולך - תאבד עניין בתאוות היצר ולא תתאוה לכסף; וכשתדע לפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון - תהיה ירא חטא!".

ובזה חתם את דבריו.

(על פי ספר השיחות תש"ב. תגובתו של רבי ברוך מרדכי, עם מקורותיה בדברי חז"ל ובספרי הקבלה, הוסברה בהרחבה באגרות קודש, כרך א, עמ' רפז)

(מתוך העלון השבועי שיחת השבוע)

רבי ברוך מרדכי לא הגיב על דברי הלעג של גיסו, ובתוך כך הוזמן האורח לשאת את פלפולו.

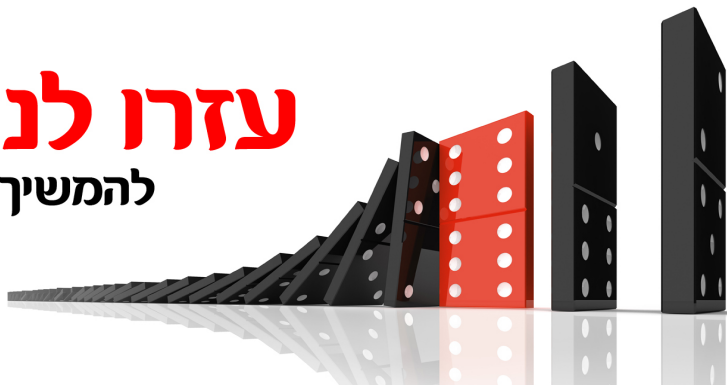
במשך שעה ארוכה נשא ונתן רבי אביגדור בתורה ובהלכה, ואף ייחד דברי אגדה בעבור בעלי הבתים הפשוטים. כשסיים את דרשתו סקר את הקהל בקורת רוח, ואז ראה את דמותו של זלמן לייב. "הו!", קרא בזיחחות הדעת, "הנה ה'עקב' של המתפלל!".

דממה השתררה באולם. הטחת העלבון בזלמן לייב היתה בה עקיצה כלפי החסידות כולה, שהדגישה את מקומה של עבודת התפילה בחייו של יהודי.

רבי ברוך מרדכי לא היה יכול להבליג על הפגיעה בכבודה של החסידות. הוא פנה לעבר גיסו ואמר לו: "עקבו של מתפלל הוא דבר גדול על פי התורה, ומביא תועלת בשלושה דברים!".

הבעת תמיהה עלתה על פני הנוכחים. הכול הכירו את שנינותו של הרב, ואולם הפעם לא ירדו לעומק דעתו. הם

עזרו לנו,
להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

"זאת התורה אדם" (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב- 'נגלה') ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה- 'נסתר'). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי 'נגלה', ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת וישלח

יעקב נערך לפגישתו עם עשו

מכיון שעשו עדיין שואף לנקמה, שולח יעקב אליו שליחים לארץ שעיר שדה אדום. משימת השליחים להביא אל אחיו מסר של שלום ולברר כוונותיו. השליחים חוזרים ומספרים כי עשו יוצא לקראתו ואיתו מחנה של ארבע מאות איש.

יעקב ירא שמא פני אחיו אינם לשלום ונערך לבאות. הוא אינו רוצה להיגרר למלחמת אחים ועל כן הוא מחלק את משפחתו וכל מלוויו לשני מחנות. את ההכנות לקראת פגישתו עם אחיו מלווה יעקב בתפילה לקב"ה שיצילו מידי עשו, ומזכיר בתפילתו את כל ההבטחות שנתן לו ה'.

גם דורון בהכנות לפגישה

בנוסף להערכתו לקראת עימות, מנסה יעקב גם למונעו על ידי ריצוי עשו. הוא שולח אליו מתנה בידי עבדיו, עדרי צאן ובקר וגמלים ואתונות. וכדי להעצים את רושם הדורון, פוקד הוא על שליחיו לתת רווח בין עדר לעדר ואף שם בפיהם דברי פיוס לעשו.

מאבק שמיימי

השליחים יוצאים לדרכם, ויעקב וכל הנלווים אליו מתארגנים לשנת לילה קצרה. בעוד ליל, מעביר יעקב את נשותיו וילדיו במעבר נהר היבוק. וכשהוא חוזר לאחר מכן לעבר הנהר, כדי ליטול פריטים אחרונים שהושארו מאחור, מוצא הוא את עצמו לבדו מול איש בלתי ידוע. האיש, שאינו אלא מלאכו השמימי של עשו, מנסה לפגוע בו.

יעקב נלחם כנגדו בגבורה גדולה והאיש אינו יכול לו, ורק נוקע את כף ירכו. בעוד הם נאבקים כבר מאיר השחר, והאיש-מלאך מתחנן ליעקב כי יניחנו לילך לעבודת יומו. יעקב מוכן לשחררו, אך מתנה זאת בקבלת ברכה. המלאך מברכו ומעניק לו את השם 'ישראל' (גם לבניו ולבני בניו עד סוף כל הדורות), שמשמעותו שררה ושליטה "כי שרית עם אלוקים ועם אנשים ותוכל".

כתוצאה מפגיעת עצם כף ירכו במהלך מאבקו עם המלאך, צולע יעקב בהילוכו. על כן, עד היום הזה, אין אוכלים בני ישראל את גיד הנשה אשר על עצם כף הירך.

יעקב ועשו נפגשים

יעקב נושא את עיניו ורואה את עשו מתקרב ועימו ארבע מאות איש. הוא משאיר את משפחתו מאחור ויוצא בגפו אל אחיו. לפתע, מגיח עשו מתוך מחנהו, רץ לקראתו ונופל על צווארו ומנשקו. לאחר 34 שנות נתק מוחלט מתחבקים האחים בהתרגשות איש על כתפי רעהו.

יעקב מציג בפני אחיו את משפחתו הגדולה, ומפציר בו לקבל את המנחה ששלח אליו. עשו שמסרב בתחילה, נעתר לבסוף, ומציע ליעקב כי יצאו יחדיו אל ביתו בארץ שעיר. יעקב מסביר כי ילדיו הרכים ועדרי הצאן והבקר ההולכים עמו, לא יעמדו במסע המהיר והמפרך. על כן הוא מציע כי עשו יצא לבדו לדרכו, ואילו הוא, יעקב, ימשיך בקצב שלו עד אשר (לעתיד לבוא) יבוא אליו שעירה.

אלא שהאחים שלמים עם עצמם באומרם אשר אין להבליג נוכח מעשה כה נפשע שנעשה באחותם.

יעקב שב לבית־אל

הקב"ה מצוה את יעקב לעלות לבית־אל, הוא המקום בו נגלה אליו בבורחו מפני עשו. עליו להתיישב שם ולקיים נדרו להקים במקום מזבח תודה לה'. יעקב מצוה את כל בני ביתו להתכונן ולהיטהר קודם העליה למקום הקדוש. דרכם משכם לבית־אל עוברת עליהם בביטחה. על כל יושבי הארץ נופלת חרדת אלוקים ("חתת אלוקים") והם נרתעים מלהתגרות בשבט הישראלי הפולש והכובש.

יעקב מקים מזבח בבית־אל היושבת בהר [כאן מספרת התורה אודות מיתת דבורה מינקת רבקה, וקבורתה ב'אלון־בכות' במישור שלמרגלות בית־אל]. ושוב מתגלה ה' ליעקב, ובפנותו אליו בשמו החדש 'ישראל', מברכהו בצאצאים מרובים ובירושת הארץ המובטחת לאברהם ויצחק. יעקב מקים במקום מצבה, עליה הוא מנסך יין ויוצק שמן.

מות רחל

יעקב יוצא את בית־אל וממשיך במסעו בכיוון אפרת, בדרכו לקריית־ארבע אל בית אביו יצחק.

בדרכם אפרתה כורעת רחל ללדת בן זקונים ליעקב, את בנימין. ייסורי הלידה כה קשים עד כי אין היא עומדת ביסוריה והולכת לעולמה. יעקב קובר את רחל בבית לחם שעל אם הדרך בין ירושלים לחברון, ומקים מצבה על קברה היא מצבת קבורת רחל עד היום.

יעקב ממשיך בדרכו ונוטה את אהלו מהלאה למגדל עדר. בהיותם בארץ ההיא, תובע ראובן את עלבונה של לאה אימו ומבלבל יצועי אביו (וכמובא בפירוש רש"י אשר אחר מות רחל נטל יעקב מטתו שהיתה באוהל רחל ונתנה באהל בלהה שפחתה).

ושוב מזכירה התורה את שנים עשר בני יעקב, והפעם

עשו נפרד מיעקב ושב לארצו שעירה. ואילו יעקב נוסע וחונה בסוכות, על שם הסוכות שמקים במקום למקנהו.

יעקב חונה במקום 18 חודשים ורק לאחר מכן נכנס סוף סוף לארץ כנען וחונה בפאתי העיר שכם. שם הוא קונה חלקת קרקע, נוטה במקום את אוהליו ומקים מזבח להודות לה' על שהשיבו בשלום לארץ.

פרשת שכם ונקמת שמעון ולוי

דינה בת יעקב יוצאת לטייל בסביבה החדשה, להכיר חברות חדשות. שכם, בנו של חמור נשיא הארץ פוגש בה ואונס אותה. דינה שבה הביתה ומספרת את אשר אירע. יעקב המזועזע מחליט להמתין עד אשר ישובו בניו מרעיית הצאן בשדה.

כשחוזרים הבנים מהמרעה מגלים הם כי בביתם נמצאים שכם וחמור אביו. הללו הגיעו לבקש את ידה של דינה בעבור שכם. לדבריהם יביא הדבר להתבססות בני משפחת ישראל במקום ויועיל להתערבותם המוצלחת בבני העיר. שהרי נישואין שכאלה ירוממו אותם למעמד חברתי גבוה ויזכו אותם במוהר – מענק נישואין נכבד.

בני יעקב רותחים מזעם, אך בינתיים כולאים את רגשותיהם ומשיבים לאורחים בעורמה: 'נסכים להצעתכם בתנאי שאתם וכל בני עירכם תמולו עצמכם, כפי הנוהג והחובה במשפחתנו'.

בגודל להיטותו לשאת את דינה, אוסף שכם את כל בני עירו ומשכנעם לקבל את תנאי בני יעקב. בני העיר מלים עצמם, וביום השלישי למילתם ההמונית, בעודם מוטלים על מיטותיהם חלושים וכואבים, נוטלים שמעון ולוי בני יעקב חרבותיהם ויוצאים למסע נקמה. הם עוברים בכל העיר והורגים את כל הזכרים, בהם שכם וחמור, ומשיבים את דינה לבית אביה עם כל השלל והנשים והילדים.

יעקב נזף קשות בשמעון ולוי ומביע את חששו כי מעשה זה שלהם עלול לקומם כנגדו את כל יושבי כנען.

בסדר הבא: בני לאה – ראובן, שמעון, לוי, יהודה, יששכר וזבולון, בני רחל – יוסף ובנימין, בני בלהה שפחת רחל – דן ונפתלי, ובני זילפה שפחת לאה – גד ואשר.

לאחר פטירת רחל מגיע סוף סוף יעקב לחברון, אל יצחק אביו. הגם שהתורה מציינת בהקשר זה את פטירתו של יצחק בגיל 180 שנה, מכל מקום (כמובא בפרוש רש"י: "אין מוקדם ואין מאוחר בתורה"), יודעים אנו לפי

מכאן ועד סוף הפרשה מונה התורה בקצרה את צאצאי עשו לתולדותיהם, ומוזכרים ראשי המשפחות והמלכים שיצאו ממנו. בתוך הדברים מסופר אודות יציאת עשו מארץ כנען מפני יעקב אחיו והתיישבותו בהר שעיר שבארץ אדום.

באחר פטירת רחל מגיע סוף סוף יעקב לחברון, אל יצחק אביו. הגם שהתורה מציינת בהקשר זה את פטירתו של יצחק בגיל 180 שנה, מכל מקום (כמובא בפרוש רש"י: "אין מוקדם ואין מאוחר בתורה"), יודעים אנו לפי

התחדשנו!

בוטאו לבקר באתר המשודרג

www.tanyaor.com

יציאה חיובית

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

שתי דרכים

את כחה זה קיבלה דינה מלאה, ולכן מכנה אותה התורה "בת לאה". רחל ולאה מייצגות שתי דרכים מרכזיות בעבודת ה' – עבודת הצדיקים ועבודת בעלי התשובה. רחל מסמלת את עבודת הצדיקים, כפי שנאמר עליה "יפת תואר ויפת מראה", ביטוי לשלימותה הרוחנית. לעומתה, על לאה נאמר "ועיני לאה רכות", תוצאה של בכי, הקשור לעבודת בעל תשובה.

שוני זה בין שתי האימהות בא לידי ביטוי גם בבניהן: בני לאה היו האחראים למכירת יוסף, וכשעשו תשובה על כך היו בדרגת בעלי תשובה. לעומתם, בני רחל, יוסף ובנימין, היו צדיקים גמורים (ולכן בית המקדש נבנה דוקא בחלקו של בנימין ולא של יהודה).

לצאת ולפעול

לאה ודינה מבטאות אפוא את הכח לצאת ולפעול גם מחוץ לתחומי הקדושה, להחזיר למוטב ולהשיב בתשובה. ומכאן הוראה לנשי ישראל: אף על פי ש"כל כבודה בת מלך פנימה", הרי אותן נשים שהקב"ה חנן אותן בתכונות מיוחדות להשפיע גם בחוץ – עליהן לנצל תכונה זו לשם שמים, לקרב את הלבבות לעבודת ה' ולהחזיר את בנות ישראל הנמצאות ב'חוץ' – למוטב.

ברור שפעילות זו צריכה להיעשות בתכלית הצניעות, ועד שגם ב'יציאה' בחוץ יהיה ניכר ש"כל כבודה בת מלך פנימה". דוקא טבען של הנשים, לפעול מתוך קירוב ורכות, מסייע עוד יותר להצליח בקירוב הלבבות לאבינו שבשמים.

(מתוך אתר צעירי חב"ד chabad.org.il)

על פי ספר השיחות כרך ל"ה

בפרשתנו מסופר על דינה, שיצאה "לראות בבנות הארץ", ונחטפה בידי שכם. על המילים "ותצא דינה בת לאה, אשר יולדה ליעקב, לראות בבנות הארץ" – מפרש רש"י: "בת לאה ולא בת יעקב, אלא על שם יציאתה נקראת בת לאה, שאף היא יצאנית הייתה, שנאמר ותצא לאה לקראתו".

לכאורה נראה כי פירוש זה מגנה הן את דינה הן את אימה, לאה. הדבר מעורר תמיהה: הלוא אפילו בגנות בהמה טמאה לא דיבר הכתוב, ולמה לפרש את הדברים דווקא בגנותה של לאה? זאת ועוד: מה פסול היה ביציאתה של לאה לקראת יעקב בעלה, כדי ללדת ממנו שבטים רבים; וכי יציאה זו נחשבת חיסרון?!

כח להחזיר למוטב

לכן נראה לומר בדיוק להפך: רש"י בא לבטא כאן את המעלה המיוחדת של דינה ושל לאה: כשם שיציאתה של לאה היתה דבר רצוי, כך גם יציאת דינה "לראות בבנות הארץ", היתה למטרה רצויה וחיובית – כדי להחזיר למוטב. לדינה היה כח מיוחד להחזיר למוטב אפילו רשעים גמורים.

על כחה זה של דינה נרמז קודם לכן, כשהתורה מספרת על המפגש של יעקב עם עשו. שם מצינת התורה שיעקב הציג לפני עשו את אחד עשר ילדיו, ואלו את דינה אינה מזכירה. שואל רש"י: "ודינה היכן היתה?". והוא משיב: "נתנה בתיבה ונעל בפניה, שלא ייתן בה עשיו עיניו. ולכן נענש יעקב שמנעה מאחיו, שמא תחזירנו למוטב". מכאן למדנו כי כחה של דינה היה גדול כל כך, שהיתה יכולה להחזיר למוטב אפילו את עשו.

חסידות על הפרשה וישלה

שליחות בשלימות

ויהי לי שור וחמור (לב,ו)

**חמור זה מלך המשיח, שנאמר עני ורוכב
על חמור (ב"ר פרשה עה,ו)**

מבואר בחסידות, שיעקב כבר היה מוכן לגאולה, והוא ביקש להודיע זאת לעשו, מתוך הנחה שגם עשו נתברר, ואם כן אפשר להביא מיד את הגאולה. **ויש לשאול:** איך העלה על דעתו שכבר הגיעה עת הגאולה, בשעה שהעולם לא היה ראוי לכך, ובין האומות היו עובדי עבודה זרה?

ויש לומר: היות שליעקב היה תפקיד – להמשיך את ה'אורות דתוהו' של עשו ועל ידי זה להביא את הגאולה – ולא נצטווה להתעסק עם האומות האחרות, מכאן ראייה שבידו לקיים משימה זו ולהביא את הגאולה, בלי הבט על המתרחש סביבו, ולכן היה נוגע לו דבר אחד בלבד – קיום תפקידו.

מעשה אבות סימן לבנים: כאשר נשיא דורנו שולח שליח, ברור שבידו לקיים שליחות זו בשלימותה: לשליח לא צריך להיות נוגע מה שקורה בעולם מסביב, ואין לו בעולמו אלא המקום שלשם נשלח.

(לקוטי תורה במדבר פר' חקת דף סב ע"ב)

בכחו של יהודי להסיר ההעלם כי שרית עם אלקים (לב,כט)

אלוקים – הוא ענין הצמצום, ההעלם והסתר על שם הוי'.

מצד שם הוי' הנה "אני הוי' לא שניתי", ו"אין עוד מלבדו", ו"כולא קמיה כלא חשיב" – העולם אינו תופס מקום כלל. ואילו מה שנראה העולם ליש ודבר נפרד – הוא מחמת הצמצום וההסתר מצד שם אלוקים.

"שרית עם אלקים" – היינו שיעקב נתעלה לבחינת שר ומושל על בחינת שם אלוקים, שלא יסתיר ויעלים על שם הוי'.

המלאך בירך את יעקב ואמר לו "כי שרית עם אלוקים", בכחו של יעקב לגבור על שם אלוקים, שלא יעלים, ככתוב בו (בראשית כח): "והיה הוי' לי לאלקים", ששם הוי' יאיר ללא העלמת שם אלוקים.

(לקוטי תורה במדבר פר' חקת דף סב ע"ב)

באתר ביו-טיוב ובפייסבוק:
מגזין, שיעורים נגונים ובלוגים מצולמים,
שידורים חיים בימי חמישי.

WWW.TANYAOR.COM

עודה ראשונה לנצח

סדר התנ"ך

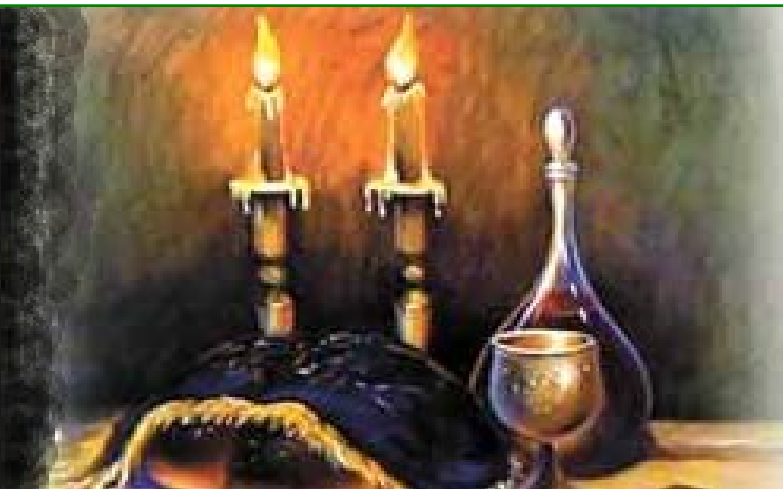
שבת שלום!!!

כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
ליקוט, רעיונות ועימוד: חי דמארי
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון חורף)
17:17	16:01	י-ם
17:18	16:14	ת"א
17:15	16:04	חיפה
17:19	16:08	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון